

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 28. 01 2013 r.

BM-1-071-1179/12/5

DSO-III-071-42/12

Dot. BPS/043-24-953/12

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 28.01.2013r.
nr. 457 podpis. M. Połec
Wpłynęło dn. 29.01.2013r.
nr. 893 podpis. [signature]

Pan

Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Swobodny Panie Marszałku

W odpowiedzi na oświadczenie pana senatora Grzegorza Wojciechowskiego, Jana Marii Jackowskiego, Bogdana Pęka, Roberta Mamąta, Andrzeja Pajaka, Władysława Ortyła, Kazimierza Jaworskiego oraz Marka Martynowskiego, złożone w dniu 20 grudnia 2012 r. podczas 24. posiedzenia Senatu RP, uprzejmie informuję:

Stosownie do treści przepisu art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, co oznacza, że to normy prawne określają ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, wyznaczając granice ich aktywności.

Minister Sprawiedliwości kierujący działem administracji rządowej sprawiedliwość nie może wykroczać poza przyznane mu ustawowo uprawnienia. W stosunku do organów i jednostek, co do których Minister uzyskał uprawnienia nadzorcze, nadzór i kontrola odbywają się tylko i wyłącznie na zasadach określonych ustawowo.

Ocena rozstrzygnięć sądów, w tym uzasadnień wyroków, pozostaje poza zakresem kompetencji Ministra Sprawiedliwości, który zgodnie z art. 9a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) sprawuje wyłącznie zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów powszechnych, którego istota sprowadza się do nadzorowania wyników pracy nadzorczej prezesów sądów, w szczególności prezesów sądów apelacyjnych. Ponadto czynności z zakresu nadzoru admini-

stracyjnego, stosownie do treści przepisu art. 9b tej ustawy, nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawisli.

Rozstrzyganie spraw sądowych leży w gestii niezawisłych sądów, których orzeczenia, jak również ich uzasadnienia, podlegają kontroli judykacyjnej sprawowanej wyłącznie przez sądy drugiej instancji i Sąd Najwyższy na skutek rozpatrywania środków odwoławczych. Nadmieniam także, że nadzór nad działalnością sądów powszechnych w zakresie orzekania jest sprawowany przez Sąd Najwyższy zgodnie z treścią przepisu art. 183 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 7 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Podniesiona zatem problematyka „szablonowych uzasadnień orzeczeń sądowych”, jako pozostająca poza zakresem nadzoru administracyjnego przyznanego Ministrowi Sprawiedliwości nad sądami powszechnymi, nie może stanowić przedmiotu działań nadzorczych z jego strony ani analizy treści uzasadnień konkretnych orzeczeń sądowych.

Pragnę natomiast wskazać na nową instytucję oceny pracy sędziego, wprowadzoną ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 203, poz. 1192), której przepisy weszły w życie w dniu 28 marca 2012 r. Wprowadzony system ma służyć przede wszystkim podniesieniu jakości wykonywanych zadań i określeniu standardów należytego wypełniania przez sędziów ich powinności. Wśród przyjętych kryteriów oceny pracy sędziów znajduje się metodyka pracy sędziego, w tym poprawność konstrukcyjna orzeczeń i uzasadnień, jednoznaczność i czytelność formułowanych orzeczeń i ich uzasadnień oraz umiejętność posługiwania się jasną, logiczną argumentacją (załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie oceny pracy i opracowania indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego, Dz.U. poz 1455). System okresowych ocen pracy stanowić będzie również podstawę analizy potrzeb szkoleniowych oraz efektów odbywanych szkoleń, także z zakresu metodyki pracy sędziego. Oceny pracy sędziów dokonywane będą cyklicznie, co cztery lata. Przeprowadzenie takich ocen nie należy jednak do Ministra Sprawiedliwości ale prezesa sadu, który dokonywać ich będzie na podstawie opinii sporządzonych przez sędziego wizytatora (§2 ust. 1 ww. rozporządzenia).

Niezależnie od powyższego zauważam, że ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, po. 296 ze zm.) reguluje kwestię sporządzania uzasadnienia wyroku, wskazując w przepisie artykułu 328 § 2 K.p.c. obligatoryjną jego zawartość. Uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których

się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce uzasadnienie wyroku składa z trzech części: pierwszej tzw. historycznej, w której sąd przedstawia stanowiska stron, drugiej przytaczającej ustalony przez sąd stan faktyczny oraz trzeciej zawierający wywód prawny sądu, w którym omawia się podstawę prawną wyroku.

Podobnie w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.) w art. 424 § 1 i 2 postanowiono, że uzasadnienie powinno zawierać wskazanie, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nie udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku. W uzasadnieniu wyroku należy ponadto przytoczyć okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary, a zwłaszcza przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, środków zabezpieczających, uwzględnieniu powództwa cywilnego oraz przy innych rozstrzygnięciach zawartych w wyroku.

Powyższe unormowania, zwłaszcza w sytuacji podobnych stanów faktycznych i prawnych rozstrzyganych spraw, w oczywisty sposób skutkować mogą występowaniem takich samych bądź zbliżonych elementów w konstrukcji sporządzanych uzasadnień, które nie świadczą jednak o ich „szablonowości”.

2 *Wojciech Hajduk*
z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Wojciech Hajduk
PODSEKRETARZ STANU